

Visie op toezicht bij ZGA

Doel	Vastleggen van de visie op toezicht door de raad van toezicht
Doelgroep	Intern en extern geïnteresseerden
Eigenaar	RvT
Vastgesteld door	RvT
Datum vaststelling	21 mei 2024
Actualisatiedatum	1 juni 2027

Inleiding

Wet- en regelgeving, waaronder de Wet toelating zorginstellingen (Wtza) en de Governancecode Zorg 2022, beschrijven de taken en spelregels voor de raad van toezicht en voor de raad van bestuur. In de statuten en reglementen van Zorggroep Apeldoorn (ZGA) is een aantal van deze regels al uitgewerkt. Een nadere toelichting hiervan voor wat betreft de visie op toezicht houden is weergegeven in dit document.

ZGA werkt vanaf 2024 met een eenhoofdig bestuur met een managementteam met executiekracht. De visie van de raad van toezicht op zijn rollen hangt hiermee samen.

Good Governance

ZGA hecht veel waarde aan goed bestuur, waarin transparantie, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid centraal staan. ZGA onderschrijft daarom ook de Governancecode Zorg 2022 en de principes die hieraan ten grondslag liggen.

1. De raad van toezicht en de raad van bestuur hanteren normen en waarden die passen bij de maatschappelijke opdracht.
2. De raad van toezicht en de raad van bestuur zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.
3. De raad van toezicht en de raad van bestuur zijn ieder, vanuit hun eigen rol, beschikt en verantwoordelijk voor hun taak.
4. De raad van toezicht en de raad van bestuur handelen in dialoog met belanghebbende partijen en waarborgen hun adequate invloed.
5. De raad van toezicht en de raad van bestuur kennen en beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.
6. De raad van toezicht en de raad van bestuur en het managementteam ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid.

De Governancecode geeft normen voor goed bestuur en toezicht en externe verantwoording. ZGA hanteert codes bij haar functioneren en is daarop intern en extern aanspreekbaar.

Visie op toezicht houden bij ZGA

De raad van toezicht heeft tot taak integraal toezicht te houden op het tot stand komen en uitvoeren van het beleid door de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken binnen ZGA. Zij staat het bestuur gevraagd en ongevraagd met raad ter zijde. De raad vervult verder de werkgeversrol ten aanzien van de raad van bestuur. Uiteraard zijn wet- en regelgeving voor de raad van toezicht leidend. De raad van toezicht bewaakt bij haar toezicht vooral de doelstellingen passend binnen de statuten, visie en missie van ZGA, uitgewerkt in de meerjarenstrategie. Bij de vervulling van hun taak richten de toezichthouders zich naar het belang van ZGA, naar het te behartigen maatschappelijk belang van de betrokken belanghebbenden, primair de (toekomstige) cliënten.

Informatievoorziening

Voor de goede uitoefening van deze taken is het voor de raad van toezicht van belang goed geïnformeerd te zijn over alle ontwikkeling die van invloed zijn op het bestuur en beleid van ZGA. De raad van toezicht en zijn leden hebben afzonderlijk een eigen verantwoordelijkheid voor de eigen informatievoorziening. De primaire bron van informatie voor de raad van toezicht is de informatie afkomstig van de raad van bestuur.

De raad van toezicht staat daarnaast open voor de opvattingen en belanghebbenden en gaat hier actief op zoek naar, waarbij die van de medewerkers en cliënten van primair belang zijn. De raad van toezicht kan ook informatie inwinnen bij functionarissen uit de diverse organen waaronder de cliëntenraad en de ondernemingsraad en bij (externe) adviseurs. De toezichthouders ontvangen naast de genoemde informatie uit de organisatie zelf, relevante informatie afkomstig van de brancheorganisaties, zoals Actiz.

Houding en gedrag

Vanuit de Wtza hecht de raad van toezicht aan onafhankelijkheid en een kritische houding van zijn leden, waarbij het belang van ZGA voorop staat. De raad van toezicht is overtuigd van de meerwaarde van een goede onderlinge samenwerking van zijn leden en van die tussen de raad van toezicht en raad van bestuur. De basis van die samenwerking ligt in de transparantie, openheid, vertrouwen en het nemen van verantwoordelijkheid waarbij de discussie niet geschuwd wordt. Kenmerk van de samenwerking is het bewaken van de balans tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid. Die moeten in balans zijn en leiden tot kwalitatief goed toezichthouderschap. Hierbij past een houding en dialoog op basis van argumenten en van kritisch doorvragen. De raad van toezicht neemt geen taken of functies over van het externe toezicht. Bij de benoeming van zijn leden stelt de raad van toezicht hoge eisen aan het verantwoordelijkheidsgevoel en de maatschappelijke sensitiviteit en de inbedding van de raad van toezicht zelf.

Compliance

De raad van toezicht is alert op het voldoen aan de geldende wetten, codes, reglementen en procedures door de raad van bestuur en de raad van toezicht zelf. De raad van toezicht hecht grote waarde aan het oordeel van de rechtmatigheid van de activiteiten, de inrichting van de governance en de financiële positie van ZGA door de accountant, alsmede aan het oordeel over de kwaliteit van de uitgevoerde activiteiten door de externe toezichthouder. De raad van toezicht wil in de onderwerpen waaraan de aandacht wordt besteed de juiste balans bewaren tussen de aandacht voor de (sturing van de) activiteiten van ZGA en de aandacht voor compliance, risicobeheersing en financiële continuïteit. In dit kader kent de raad van toezicht een aantal commissies die een verkennende en voorbereidende rol hebben. Het betreft de volgende commissie: Governance-commissie, commissie Kwaliteit en HR en de Auditcommissie.

Professionalisering

De raad van toezicht combineert een voortdurende professionalisering van zichzelf en verwacht dit ook van de raad van bestuur en overige personen die ten behoeve van ZGA werkzaam zijn. Het blijven werken voor de raad van toezicht aan de eigen deskundigheid komt tot uitdrukking in het volgende.

- Scholing: de Governancecode Zorg 2022 stelt als voorwaarde het opstellen en naleven van een jaarplan van permanente educatie en een introductieprogramma voor nieuwe leden. Elke toezichthouder is zelf verantwoordelijk voor het volgen van voldoende scholing. Daarnaast kan de jaarlijkse studiedag ook als scholingsmoment worden aangemerkt.
- Zelfevaluatie: eens per jaar evalueert de raad zijn eigen functioneren en zorgt voor de vastlegging van de uitkomsten daarvan. De raad stelt zich vooraf op de hoogte van de visie van de raad van bestuur op zijn functioneren. Een externe deskundige begeleidt minimaal om de drie jaar deze evaluatie.
- Actualiteiten: toezichthouders volgen de politieke, beleidsmatige en inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van zorg op de voet. Toezichthouders houden ook, voor zover relevant voor ZGA, de ontwikkelingen op hun eigen vakgebied bij en de actualiteiten in de media.

Aanvullend op het bovenstaande hanteert de raad van toezicht de volgende vijf uitgangspunten.

1. Een gezamenlijke en eenduidige visie op de maatschappelijke rol en opdracht van ZGA, zowel binnen de raad van toezicht als tussen de raad van toezicht en de raad van bestuur. Die visie vindt zijn concretisering in de strategie van ZGA en de wijze waarop die in de praktijk wordt gebracht. Daarop stuurt de raad van bestuur en daarop ziet de raad van toezicht toe.
2. Vertrouwen in het bestuur met respect voor de afzonderlijke rollen en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht. Het is de taak van de raad van toezicht om zich blijvend te vergewissen dat het vertrouwen gegeven kan worden.
3. Passend samenspel met de raad van bestuur. De raad van toezicht biedt zo nodig tegenwicht aan de raad van bestuur (checks and balances), is steun voor de raad van bestuur bij lastige vraagstukken en kiest steeds de passende armlengte.
4. De raad van toezicht is proactief, dat wil zeggen dat zij niet alleen volgt wat wordt voorgelegd, maar ook zelf een beeld heeft van wat op de toezichtagenda hoort en ervoor zorgt dat dit gevolgd wordt.
5. Aandacht voor cultuur en gedrag binnen de raad van toezicht. Openheid, integriteit en kritische betrokkenheid zijn kenmerken van de cultuur binnen de raad van toezicht, zijn relatie met de raad van bestuur en de stakeholders binnen ZGA. Daarnaast hoort ook de raad van toezicht in zijn handelen de kernwaarden van ZGA uit te dragen.

Toezichtkader

Het toezichtkader beschrijft op hoofdlijnen het speelveld en de taken van de organisatie op het gebied van zorg. De raad van toezicht hanteert bij zijn werkzaamheden het volgende externe en interne toezichtkader. Externe kaders: de Wtza, Governancecode Zorg 2022 en overige relevante wet- en regelgeving, incl. sectorspecifieke codes. Interne kaders: statuten, reglement raad van toezicht en reglement raad van bestuur.

Toetsingskader

De raad van toezicht hanteert bij zijn werkzaamheden op het gebied van zorg de volgende besturing- en beheersingskaders als toetsingkader.

Besturingskader

- Strategisch beleid (en strategische deelplannen zoals het vastgoedbeleid)
- Meerjarenbegroting
- Jaarbegroting
- Treasuryplan
- Convenant Ondernemingsraad
- Convenant Cliëntenraad

Beheersingkaders

- Organogram
- Gedragscode
- Klokkenluidersregeling

De raad van toezicht realiseert zich dat naast regels en procedures zoals in bovenstaande documenten vastgelegd (de hard-controls) ook soft-controls als voorbeeldgedrag en motivatie een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van kansen en het beheersen van risico's. De raad van toezicht heeft evenzeer oog voor deze soft-controls.